

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-167/21-B

Název	Mateřská škola Brno, Švermova 11, příspěvková organizace
Sídlo	Švermova 744/11, Bohunice, 625 00 Brno
E-mail	mssvermova@seznam.cz
IČ	75001586
Identifikátor	600107531
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Markéta Svobodová
Zřizovatel	statutární město Brno, městská část Brno-Bohunice
Místo inspekční činnosti	Švermova 744/11, Bohunice, Brno
Termín inspekční činnosti	8. – 10. 2. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Mateřská škola Brno, Švermova 11 (dále „škola“ nebo „MŠ“) zajišťuje činnost mateřské školy s nejvyšším povoleným počtem 78 dětí a školní jídelny.

V době inspekční činnosti bylo do tří věkově smíšených tříd přijato k předškolnímu vzdělávání 72 dětí, z nich 10 mělo speciální vzdělávací potřeby (dále „SVP“). Z celkového počtu plnilo 30 dětí povinné předškolní vzdělávání, z nich 9 mělo odloženu povinnou školní docházku a jedno mělo individuální vzdělávání, tj. bez pravidelné denní docházky do školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Záměry rozvoje školy a vzdělávání uvedené v koncepčních dokumentech MŠ jsou v souladu se současným pojetím předškolního vzdělávání. Na záměry obsahově navazují zásady a cíle, stanovené pro jejich naplňování. Konkrétní naplňování je plánováno prostřednictvím dílčích úkolů pro daný školní rok. Úspěšnost realizace záměrů však nepříznivě ovlivnila obměna většiny pedagogů školy, která v posledních letech proběhla. Ředitelka, která působí na vedoucím pracovním místě čtvrtým rokem, sice zavedla jasný systém uvádění nových učitelek, časté personální změny však snižují nejen kvalitu uvádění, ale také vzájemného předávání poznatků o vhodných postupech při vzdělávání dětí. Přestože je pedagogická problematika součástí pravidelných jednání pedagogické rady a ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogů prostřednictvím individuálních plánů profesního rozvoje, není pedagogický sbor zatím zcela sjednocen v uplatňování vzdělávacích strategií, což snižuje účinnost vzdělávání. Pozitivem v personální oblasti však je, že se vedení školy po zrušení tzv. logopedické třídy podařilo zajistit odbornou logopedku pro poskytování speciálně pedagogické péče dětem s poruchou komunikačních schopností. Realizované vlastní hodnocení školy (evaluační systém) poskytuje informace o její úrovni v důležitých oblastech. Informace však nejsou dostatečně vyhodnocovány pro stanovení konkrétních záměrů pro zvyšování kvality vzdělávacího procesu a další rozvoj školy. Hospitační činnost poskytuje učitelkám poměrně konkrétní zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce včetně doporučení ke zlepšení. Vedením školy však nejsou důsledně využívány následné hospitace k ověřování jejich realizace a dopadu na kvalitu vzdělávání.

Bezproblémový chod školy a bezpečné prostředí pro vzdělávání zajišťují dobře a přehledně stanovená pravidla provozu MŠ, povinnosti zaměstnanců i funkční informační systém uvnitř školy i vůči dalším účastníkům vzdělávání (rodičům, zřizovateli, veřejnosti). Odpovídající pozornost škola věnuje psychohygienickým zásadám a podpoře zdravého vývoje dětí. Dětem s různými stravovacími omezeními díky zapojení do projektu Dietní stravování umožňuje využívat služby školní jídelny pro celou dobu jejich pobytu ve škole. Díky vstřícné spolupráci se zřizovatelem se podařilo zlepšit materiální podmínky vzdělávání. Třídy svým účelným rozmístěním nábytku i vybavením hračkami a pomůckami zajišťují dostatek podnětů pro osobnostní rozvoj dětí. Odborná pracovna pro individuální logopedickou péči je vybavena kvalitními pomůckami, běžně používanými pro komplexní rozvoj komunikačních dovedností dětí. Spolupráce školy s dalšími partnery je otevřená. Setkávání s rodiči v rámci pravidelných konzultací a denní kontakty poskytují MŠ informace využitelné při vzdělávání dětí. Rodiče se spolu s registrovaným klubem rodičů aktivně podílí na organizaci i zajištění akcí, které obohacují činnost MŠ. Konzultace se školskými poradenskými pracovišti, které mají v péči jednotlivé děti se SVP, zefektivňují jejich podporu při vzdělávání podle individuálních potřeb.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání ovlivňuje převažující laskavé a vstřícné chování pedagogů. U dětí přirozeně rozvíjí sociální kompetence, podporuje jejich komunikační dovednosti a ve všech třídách vytváří bezpečné, důvěryhodné vzdělávací prostředí. Přispívá k tomu také využívané pozitivní hodnocení a poměrně konkrétní zpětná vazba k výkonům a projevům dětí podporující jejich sebedůvěru. Příznivým jevem v průběhu vzdělávání je zavedení sebehodnocení dětí. Zatím však není zařazováno systematicky a k vzájemnému hodnocení dětí vedeny nebyly. Přestože ve třídách, kde působili asistenti pedagoga, nebyly v průběhu inspekční činnosti přítomny děti se SVP, z probíhajících činností bylo zřejmé, že učitelky s asistentkami pedagoga na sebe při vzdělávání přirozeně navazují a doplňují se. Společně rozvíjejí dovednosti dětí, dbají na upevňování hygienických návyků a posilují vzájemně ohleduplné vztahy mezi dětmi.

Positivem ve vzdělávání je, že organizace dne v MŠ respektuje základní psychohygienické zásady a spontánní a řízené činnosti jsou dostatečně provázané. Uplatňovaný pedagogický styl a zvolené vzdělávací přístupy však zohledňují současné požadavky na vzdělávání dětí předškolního věku v jednotlivých třídách rozdílně, spíše jen v menší míře. Učitelky se důsledně věnují vedení pedagogické diagnostiky a v případě potřeby vytvářejí pro děti plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán, které pravidelně vyhodnocují. Zjištění, která tyto dokumenty obsahují, však nevyužívají při plánování činností k zohlednění odlišných vzdělávacích potřeb jednotlivých dětí. V době inspekční činnosti nebyla vzdělávací nabídka pro plnění stanovených cílů vnitřně diferencovaná a pouze v některých případech byla dostatečně pestrá. Připravené řízené činnosti neobsahovaly aktivity cíleně zaměřené na vyrovnávání nerovnoměrností ve vývoji jednotlivých dětí. Pro děti mnohdy nebyly zajímavé a zapojovaly se do nich spíše na základě vnější motivace (nabídky učitelek), méně z vlastního přirozeného zájmu. Nároky kladené na děti byly většinou jednotné. Uplatňované metody a formy byly více zaměřeny na procvičování dílčích dovedností, osvojování poznatků předávaných učitelkou a práci dětí podle pokynů, což snižovalo efektivitu vzdělávání. Přístupy založené na činnostním učení, vyhledávání informací dětmi, experimentování, podpoře tvořivosti a řešení problémových situací byly spíše ojedinělé, výraznější v jedné třídě. Také aktivity a úkoly související s přípravou nejstarších dětí na vstup do základní školy nebyly plánovány a připravovány na základě informací o úrovni jejich školní zralosti a připravenosti, byly zpravidla pro všechny děti stejné.

Speciálně pedagogická péče poskytovaná dětem s vadou řeči individuálně v odborné pracovně je systematická a promyšlená. Logopedka důsledně a kvalitně provádí reedukaci narušených komunikačních schopností dětí, cíleně se zaměřuje na komplexní rozvoj řeči, jak po stránce obsahové, tak i vyjadřovacích schopností. Pro zvýšení účinnosti účelně využívá součinnost s rodiči prostřednictvím zavedených logopedických deníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky a pokroky dosahované jednotlivými dětmi učitelky průběžně sledují a zaznamenávají do vhodně zvolených diagnostických archů. Na základě zjištění jasně definují silné a slabé stránky v rozvoji dítěte. Získané informace však nevyužívají jako východisko pro efektivní plánování vzdělávací nabídky na základě potřeb, možností, schopností a zájmů jednotlivých dětí. Při vzdělávání je zohledňují spíše intuitivně a nahodile. Zjištění však spolu s portfoliem, které obsahuje vypracované pracovní listy a další výtvary, využívají při projednávání pokroků dítěte v rozvoji a učení formou pravidelných konzultací s rodiči.

Úroveň dosahovaných očekávaných výstupů stanovených ve školním vzdělávacím programu odpovídá věku dětí, v případě dětí se SVP jejich aktuálním možnostem. Kontakty a komunikaci s dospělými i ostatními dětmi navazují děti přirozeně. Chovají se převážně ohleduplně, mají povědomí o nevhodných projevech chování. Způsobem odpovídajícím jejich věku umí sdělit svá přání a požadavky. Při spontánních činnostech jsou aktivní, umí se na nich dohodnout a rozvíjet je. Mají upevněné základní hygienické a společenské návyky. Přiměřeně svému věku jsou samostatné v sebeobsluze a zvládají dodržovat stanovená pravidla. Děti, které plní povinné předškolní vzdělávání, při realizaci úkolů umí pracovat podle stanoveného postupu a uplatňují dříve získané znalosti a zkušenosti. Zvládají základní dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, požadovanou úroveň mají jejich výsledky v oblasti čtenářské a matematické pregramotnosti. Mají osvojeny základní poznatky o společnosti a nejbližším okolí. Méně samostatné jsou děti při řešení běžných situací a problémů, častěji se obracejí o radu a pomoc na pedagogy.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně na vedoucím pracovním místě ředitelky a zásadní personální obměně v pedagogickém sboru.
- K 1. září 2020 byla zrušena speciální třída pro děti s vadami řeči, od ledna 2021 je pro děti s poruchou komunikačních schopností zajištěna odborným logopedem speciálně pedagogická (logopedická) péče.
- Rekonstrukcí budovy i prostor školy se zkvalitnily podmínky pro vzdělávání.
- V kvalitě pedagogického procesu nedošlo k výraznějším změnám.

Silné stránky

- Kvalitně prováděná logopedická péče a cílená podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Systematická spolupráce se školskými poradenskými zařízeními.
- Součinnost asistentů pedagoga s učitelkami při vzdělávání dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečné využívání pedagogické diagnostiky pro plánování individualizované, pestré vzdělávací nabídky.
- Převažující méně účinné metody a formy vzdělávání.
- Méně systematické sebehodnocení dětí a podpora vzájemného hodnocení mezi dětmi.
- Málo efektivní systém vzdělávání dětí plnicích povinné předškolní vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Cíleně využívat zjištění z pedagogické diagnostiky při třídním plánování a přípravě pestré, individualizované vzdělávací nabídky pro děti.
- Častějším zařazováním aktivit, které u dětí podporují experimentování, objevování a samostatné řešení problémů zefektivnit vzdělávací proces.
- Systematicky zařazovat sebehodnocení dětí, a to i průběžně, vést děti k vzájemnému hodnocení.

- Rozvíjet profesní kompetence učitelek prostřednictvím ověřování realizace opatření vyplývající z hospitační činnosti prováděné vedením školy, vzájemných hospitací pedagogů, a diskuzí o vhodnosti zařazování moderních metod a forem při vzdělávání.
- Vzdělávat se v oblasti individualizace, moderních metod a forem práce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ve znění dodatku č. 2 ze dne 10. 6. 2020
2. Výpis správního řízení – změna názvu čj. JMK 134961/2020 platné od 1. 10. 2020
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení údaje platné ke dni 8. 2. 2021; IZO 107 602 083 748 a IZO 103 079 220
4. Jmenování na pracovní místo ředitele čj. MMB/259308/2017 s účinností od 1. 7. 2017
5. Školní řád č. j. ŠV/SM02/2020 platný od 1. září 2020
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, č. j. ŠV/SM01/2020, platný od 1. září 2020
7. Roční plán práce, který obsahuje zejména koncepční záměry a úkoly, plány aktivit, porad, kontrolní a hospitační činnosti
8. Rozvržení pracovní doby pedagogických pracovníků
9. Třídní vzdělávací program všech tříd včetně hodnocení
10. Třídní kniha pro mateřské školy - elektronická verze (včetně zápisů poučování o bezpečném chování dětí) a Přehled docházky vedené ve školním roce 2020/2021
11. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení z jejich dalšího vzdělávání, plán dalšího vzdělávání a plány profesního rozvoje pedagogů, plány uvádění učitelky mateřské školy
12. Školní matrika – vzorek, dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a k Individuálnímu vzdělávání dítěte
13. Pedagogická diagnostika, průběžné záznamy, pracovní portfolia dětí
14. Zápisy z pedagogické rady od školního roku 2018/2019
15. Dokumentace související s evaluací školy: záznamy z kontrol a hospitací, výstupy z evaluace za školní rok 2018/2019, vyhodnocení dotazníků pro rodiče, pololetní a celoroční hodnocení tříd
16. Dokumentace potřebná k hodnocení BOZ a k hodnocení finančních podmínek školy
17. Inspekční zpráva, č. j. ČŠIB-433/14-B, ze dne 28. dubna 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Hana Sedláčková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Hana Sedláčková v. r.

Bc. Olga Karmazínová, kontrolní pracovnice

Bc. Olga Karmazínová v. r.

V Brně 1. března 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Markéta Svobodová, ředitelka školy

Mgr. Markéta Svobodová v. r.

V Brně 16. 3. 2021